

Lezen: 1 Johannes 4

Serie 'Relaties', preek 1: de blauwdruk van alle relaties

Lieve mensen,

Wij zijn relationele wezens. Bedoeld om in relatie te staan. Dat zie je al aan hoe wij ter wereld komen: geboren in een gezin. Je ontstaat uit verbinding. En in verbinding. Wij geloven hier in de kerk in God. Die deze wereld bedacht heeft. En God had op allerlei manieren mensen kunnen maken. Bijvoorbeeld net als bloembollen in de aarde. En dat daar dan mensen uit groeien. Maar nee, God koos er voor om mensen in relatie te laten zijn. Al vanaf hun prilleste begin. Jij bent een relationeel wezen.

Tegelijk zijn relaties heel kwetsbaar. Een relatie is, doordat er veel slechtheid op aarde is, vaak problematisch. Er zijn allerlei barrières en misverstanden. Of erger. Het is razend moeilijk om goed in verbinding te staan met jezelf, met je omgeving en met het hogere, met God. Dat is zonde. Heel kwetsbaar dus, relaties.

Wij geloven dat door Jezus er een nieuwe start mogelijk is. Niet alleen aan het begin van het nieuwe jaar. Maar steeds opnieuw. En door zijn sterven en opstanding ook radicaal. Jezus overwint zo het kwaad. – dat herdenken we straks aan het avondmaal. En dat eigenen we ons ook toe, door brood en wijn/druivensap tot ons te nemen – Jezus overwint het kwaad. En maakt dat de zonde niet het laatste woord heeft in je leven. En ook niet het hoogste woord. De Geest van God wil in jou wonen. Zodat je kunt leven in de geest van Jezus. Jouw leven is vernieuwd. En als het goed is, is dat in jouw relaties te merken. Er is weer diepgaande verbinding mogelijk.

Nou, daarover wil ik de komende tijd met jullie nadenken. Stilstaan bij allerlei relaties waar je in leeft. En kijken wat de impact is van het werk van Jezus. Wat voor gevolgen heeft het vernieuwende werk van de Geest in jouw verbindingen? En waar heeft zonde nog een te grote vinger in de pap?

Het thema van deze eerste dienst is:

Slide **De blauwdruk van alle relaties**

God is liefde. Dat staat twee keer in het hoofdstuk dat we lezen. En dat is een revolutionaire uitspraak! In de trant van de 'ik ben-uitspraken' van Jezus. Want door de formulering krijg je er niet zomaar vat op. God is liefde, dat is wat anders dan 'God heeft lief'. Hij is de verpersoonlijking van liefde. In zijn diepste wezen is hij liefde.

Je kunt zo'n uitspraak eigenlijk niet bevatten. We gebruiken hem wel eens te gemakkelijk. En dat kan ook, omdat God die liefde niet binnen zichzelf houdt, maar de wereld liefheeft. God houdt van mensen. Zodra God in actie komt is dat een uiting van zijn wezen. Maar de uitspraak 'God is liefde' is zo diep. Liefde heeft altijd met relatie te maken. Dus is er een relatie vol liefde in God zelf. Volmaakte liefde.

En dat is het wonderlijke. Wij geloven in één God. En blijktbaar is die God in zichzelf liefde. De uitspraak 'God is liefde' geeft een doorkijkje naar een eeuwenoud geheim: dat God bestaat in meerdere personen die volmaakt liefhebben. Vader, Zoon en Geest hebben volmaakte liefde voor elkaar. Zijn in volmaakte balans, diepgaande verbinding. De ultieme relatie. Alles is er. In God. Iets

daarvan heeft Paul Young proberen weer te geven in zijn boek 'the Shack' (de Uitnodiging). De verfilming daarvan hebben we ook met een hele club gekeken in de kerk een keer op een zondagavond afgelopen jaar. Het laat je iets proeven van de diepte van de uitspraak 'God is liefde'. Al blijft het uiteindelijk te groot voor woorden of beelden.

Maar goed, de volmaakte relatie. En dus ook de blauwdruk voor alle andere relaties. Die is in God zelf. Ik wil nu graag proberen te laten zien hoe je alle relaties daar aan zou kunnen spiegelen.

En ik wil de komende weken daarvoor een driedeling gebruiken, die ik leen van Samuel Wells. In zijn boek 'hoe zullen we leven' vertelt hij iets over het huwelijk. Hij ziet drie kanten van een relatie. Die drie kanten zijn drie manieren om hun liefde voor elkáár te tonen. Bij een ultieme relatie zijn die drie kanten volledig in balans. Dan heb je één en al harmonie en perfectie. Dat zou bij Vader, Zoon en Geest dus zo moeten zijn.

Slide Schema 1 (face-to-face)

Oog voor elkaar. Zorg voor elkaar. Intimiteit. Diepe vreugde. Diep verlangen. Harmonie tot in je ziel. Dat is de eerste kant van een relatie. En dat is voor een buitenstaander altijd moeilijk te peilen. Hoe diep zit het? De interne verbondenheid in een relatie. Dat is vaak ook het geheim van die relatie.

Toch kun je bij relaties daar wel iets van zien. In God zie je het vooral bij de doop van Jezus (Mat.3:16-17). En bij de verheerlijking op de berg (Mat. 17:5). Je proeft het als Jezus het over zijn Vader heeft. Als hij het heeft over de trooster, of ook wel pleitbezorger, die gestuurd zal worden. Als Paulus spreekt over de Geest, die de diepten van God peilt.

Er is volmaakte liefde in God. Tussen Vader, Zoon en Geest is er een klimaat van uiterste dienstbaarheid aan elkaar. Gunnend, elkaar de ruimte geven, niet jaloers, niet hiërarchisch. Niet te benoemen dus ook. Maar het sprankelt, tintelt en loopt over van liefde.

En dat is de tweede kant. Dat overlopen.

Slide Schema 2 (side-by-side)

Op een gegeven moment besluit God om te gaan scheppen. Mensen moeten het worden. En een hele aarde voor de mens ingericht. We lezen daarover in Genesis 1. Hoog overleg binnen de liefdevolle relatie in God. Laat ons mensen maken. Want als je zoveel liefde onderling hebt, dan heb je ook ruimte over. Je wilt met elkaar hetzelfde. Hetzelfde doel, dezelfde richting.

Daarvan is als iets meer te zeggen. Want Jezus heeft het daarover. Niet alleen bij de schepping wilden ze hetzelfde. Ook in alle opzichten zijn ze gelijkgericht. Jezus zegt het zelfs ergens zo: 'mijn voedsel is: de wil doen van hem die mij gezonden heeft en zijn werk voltooien' (Johannes 4:34). En in het gebed dat Jezus vlak voor zijn sterven bidt, bidt hij voor eenheid onder christenen, zoals hij en de Vader één zijn (Johannes 17). Ergens anders zegt hij: 'de Vader, die in mij blijft, doet zijn werk door mij. Geloof me: ik ben in de Vader en de Vader is in mij.' (Johannes 14:10,11)

En over de Geest zegt Jezus: 'hij zal niet namens zichzelf spreken, maar hij zal zeggen wat hij hoort en jullie bekendmaken wat komen gaat. Door jullie bekend te maken wat hij van mij heeft zal hij mij eren.' (Johannes 16:13,14)

Het is vooral het evangelie van Johannes dat heel veel nadruk hierop legt. Hoe eensgezind de Vader, de Zoon en de Geest zijn in wat ze willen. Ze willen deze wereld mooi maken, mensen redden en motiveren om te leven zoals het bedoeld is. Vol van liefde. Vanuit de liefde die ze voor elkaar hebben zijn de drie personen in God gericht op volmaakte liefde in heel deze wereld. Dat is waar ze voor gaan. Daar is hun onderlinge relatie ook op gericht.

Slide Schema 3 (back-to-back)

Dit is het de derde kant. Dat is als je los van elkaar, met de rug naar elkaar, je eigen dingen doet. Er is namelijk ook onderscheid als het gaat om het werk van de Vader, de Zoon en de Geest.

De Vader is de Schepper. We zagen op Oudejaarsavond dat hij aan het begin van alles staat. Hij heeft ons gemaakt. We lijken op hem. Hij is nog steeds de baas van de wereld. Hoger dan ieder mens. Machtiger dan welk staatshoofd ook.

De Zoon is de Verlosser. Hij heeft ons van onze zonden bevrijd. Door geloof worden we zijn broers en zussen. Kinderen van de Vader. Heel zijn leven op aarde staat in het teken van die bevrijding. Het herstellen van de verbinding. Zijn geboorte, woorden, tekenen en wonderen. Zijn sterven, opstanding en hemelvaart. Allemaal omdat de Drieënige God wil verlossen. En Jezus zich voor dát hemelse plan inzet. Met zijn leven.

De Geest is de Vernieuwer. Je zou hem de ultieme influencer kunnen noemen. De Geest woont in jouw leven. Wil in je hart zijn. Om je te bemoedigen. De Geest spreekt en getuigt in je binnenste. Helpt je de juiste vragen te stellen. Met als doel dat je weer gaat leven zoals God het ooit geschapen heeft. De Geest wil je bewegen tot liefde. Zodat je steeds meer gaat lijken op God.

Bij de Drieënige God is het zo, dat je het nooit helemaal los verkrijgbaar hebt. Bij alles komen ze alle drie een beetje mee. Alleen is bij het een de een meer op de voorgrond, bij het ander de ander. Ze hebben als het ware alle drie hun eigen taakveld. Maar zijn in dat werk heel dicht op elkaar betrokken. Dus niet alleen in wat ze willen, maar ook in wat ze doen zijn ze eensgezind. Het is in alle opzichten in harmonie met elkaar.

...

Dit schema, van deze drie aspecten van een relatie, zal ik de komende tijd voor alle relaties proberen te gebruiken. En dan gaan we zien of dat een vruchtbare manier van analyseren is.

En deze relatie in God. God, die liefde is. Deze relatie is blauwdruk voor alle relaties. Je ziet in God dat deze drie kanten helemaal in balans zijn. Er is geen onevenwichtigheid, maar op alle vlakken is het goed. Alle drie de kanten zijn helemaal in harmonie met elkaar. En de drie personen zijn daarin helemaal op hun plek. En gunnen die plek ook aan elkaar. Dat is de volmaakte liefde, waar je naar mag streven in jouw relaties. Niet om je te frustreren. Maar om je te motiveren. Om je te laten groeien in liefde.

Dat is waarom we hier in de kerk willen nadenken over relaties, de komende tijd. Met deze eerste relatie als blauwdruk. En met het schema van face-to-face, side-by-side en back-to-back als leidraad. Zo, dat God in al onze relaties steeds meer aan bod komt.

Amen

Slide Ter bespreking:

- 'God is liefde' is een uitspraak waar je niet zomaar vat op krijgt. Wat vind je daarvan?
- Praat eens door over de voor- en nadelen van het schema 'face-to-face, side-by-side, back-to-back'.